

[Indenrigs- og boligministeren.]

Men boligministeriet, administrationen, er for sit vedkommende i færd med at finde praktiske udveje for en mere nøjeregnende kurs i alt, hvad der angår overskridelser — og forarbejdet hertil har min forgænger påbegyndt i den sidste tid af sin embedsperiode.

Opfyldelsen af statslånstilsagnene vil komme til at volde betydelige økonomiske og finansielle vanskeligheder. Som forholdene nu former sig for vort land, vil det derfor være i allerhøjeste grad uforvarsligt, om man fortsat engagerede staten i boligbyggeriet med samme rundhændethed som tidligere. Jeg har derfor ment det nødvendigt allerede nu at foretage sådanne indgreb, som kan begrænse de fremtidige forpligtelser, så langt det er muligt, uden at vore bestræbelser for at bekæmpe bolignøden formindskes mere end højst nødvendigt.

På denne baggrund beder jeg det høje ting se det cirkulære, som jeg forleden dag udsendte om størrelsen af lånene til parcelhusbyggeriet og om højden af ydelserne på statslånene såvel til det sociale byggeri som til det forretningsmæssige.

Siden februar 1950 og frem til det af min forgænger udsendte cirkulære af 21. oktober har der hersket en meget fri adgang til at opnå statslån. I februar 1950 nedsatte den forrige minister de ydelser, som skal betales på statslånene, til de laveste satser, som loven gav adgang til. Følgen heraf blev, at ydelsen på det forretningsmæssige byggeri og på parcel- og rækkehuse kom til at ligge under den, som loven fastslår som minimumsydelse for sådant byggeri til mindrebemidlede.

Forholdet er nemlig det, at forsåvidt angår det sociale byggeri og det forretningsmæssige byggeri — både det høje og det lave —, har ministeren hjemmel til at nedsætte ydelserne til visse minima, medens selve lovteksten derimod fastslår, at ydelsen for enfamiliehuse for mindrebemidlede er 3,2 pct. Denne sats kan ministeren altså hverken forhøje eller nedsætte.

Det forekommer mig urimeligt, at det forretningsmæssige byggeri af enfamiliehuse skulle svare en mindre ydelse end den, som loven fastsætter for mindrebemidlede.

Siden februar 1950, da denne urimelighed kom til verden, har det altså været relativt billigere at bygge parcelhuse efter lovens kapitel 8, som handler om det forretningsmæssige boligbyggeri, end efter lovens kapitel 6, som handler om enfamiliehuse for mindrebemidlede.

Da man siden den tid samtidig har forpligtet staten i sådanne byggeforetagender

— praktisk talt uanset deres udstyr og helt op til en størrelse på 130 m² —, er staten kommet til at yde lån til boliger til en sådan pris og i en sådan standard, at det, såvidt jeg kan se, ligger langt over, hvad man kan forlange at andre borgere igennem deres skatter skal betale til.

Jeg har derfor i cirkulæret af 28. november forhøjet ydelserne, således at det forretningsmæssige lave byggeri kommer til at svare samme rente og afdrag som det tilsvarende byggeri for mindrebemidlede.

Jeg tror, at en væsentlig årsag til, at man i februar 1950 gik til den størst mulige lempelse i ydelserne, er det påskønnelsesværdige formål at stille det private byggeri bedst muligt i konkurrencen med det sociale byggeri. Da dette også for mig synes en naturlig og rimelig ting, har jeg forhøjet satserne ikke blot for det forretningsmæssige byggeri, men også for det sociale byggeri.

Jeg har dermed i det store og hele bevarer det samme spillerum imellem disse to byggeformer.

Det er sket ved en forøgelse af ydelsen for bebyggelser under kapitel 2 — socialt byggeri — med ½ pct. både for høj og lav bebyggelse, medens de tilsvarende forhøjelser for det forretningsmæssige er ½ pct. for det høje og 1 pct. for det lave.

Hermed er der, håber jeg, skabt overensstemmelse mellem lovens sats for lavt byggeri for mindrebemidlede og ydelsen for det samme byggeri i den forretningsmæssige kategori.

Jeg har ikke fundet det rimeligt, således som den almindelige opfattelse er i dette land af byggeriets betydning, at disse forandringer gennemføres som renteforhøjelser. Derfor er det i det store og hele sket ved, at der i fremtiden pålægges det statsstøttede byggeri at svare et beskedent afdrag. Det forekommer mig iøvrigt, at det er en uskik at gøre byggeriet fuldstændigt afdragsfrit. En vis afskrivning er nødvendig, hvis man ikke vil opspise værdierne, og kun ad den vej muliggør man det for disse byggeforetagender at komme til at yde et bidrag til fremtidens byggeri.

Det er mit håb, at disse forhøjelser, hvor beskedne de end er, vil føre til, at byggeplaner, som ligger så tvivlsomt, at de kun kan gennemføres med en ekstraordinært lav rente, opgives.

Det har i forskellige kommentarer til dette cirkulære om forhøjelse af ydelserne været hævdet, at der her skete en forhøjelse af byrden på byggeriet. Det set afhænger jo af ejnene, der ser. Mig forekommer det rigtigere at anlægge en anden betragtning.